

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Kpt. Czesław Antczak

Ur. 13 sierpień 1912 r. w Łodzi

W UB/WUdsBP w latach 1945-1955

- 1945-1946 Młodszy oficer śledczy WUBP w Łodzi
- 1946-1948 Oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP w Łodzi
- 1948-1950 Oficer śledczy Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP w Łodzi
- 1950-1953 Starszy oficer śledczy Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP w Łodzi
- 1953-1955 Kierownik Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP/WUdsBP we Wrocławiu

„Politycznie wyrobiony, zorientowany w sytuacji politycznej krajowej i ogólnej. Przed 1939 r. członek Komunistycznej Partii Polskiej, zasługuje na pełne zaufanie pewnością politycznej[...] Inteligentny, stara się pracować nad sobą, ceni swą godność osobistą[...] Alkoholikiem nie jest, jednak wypić lubi [...] do pracy w stanie nietrzeźwym nie przychodzi. Kocha swoje rodzeństwo żyje w zgodzie z nimi.”

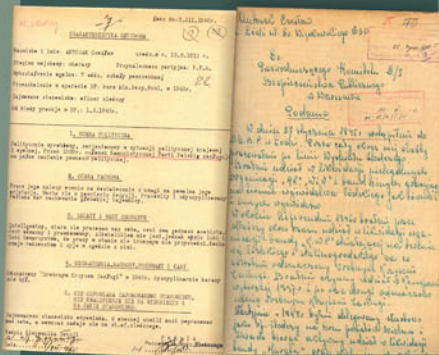
Ppor. Józef Nocuła

Ur. 6 marca 1920 r. w Łodzi

W UB w latach 1945-1949

- 1945-1948 Oficer śledczy Wydziału Śledczego WUBP w Łodzi
- 1948-1949 Kierownik Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP w Łodzi

„W czasie przesłuchani był zawsze obecny funkcjonariusz w stopniu porucznika o nazwisku Nocuła. Antczak protokółował, zaś Nocuła sam lub czasem z jeszcze dwoma innymi, stosował wobec mnie tortury fizyczne. Tego Nocułę pamiętam doskonale, gdyż później w latach 50-tych pracowaliśmy razem, on był kierownikiem kadr w Centralnym Zarządzie Technicznej Obsługi Rolnictwa przy al. Kościuszki 46 [...] Z protokołu przesłuchania świadka z 1993 r.]

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

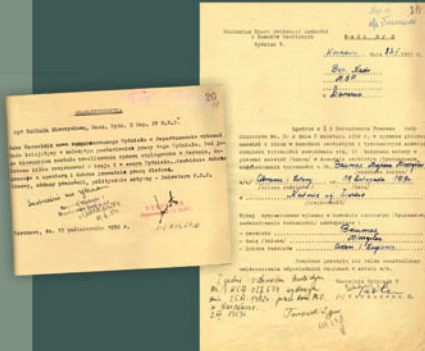
Mjr Mieczysław Baumać

(właśc. Mojżesz Baumać)

Ur. 19 listopada 1919 r. w Kutnie

W MBP/KdsBP w latach 1945-1956

- 1948 Zastępca Naczelnika Wydziału IX Departamentu IV MBP
- 1949-1952 Naczelnik Wydziału X Departamentu IV MBP
- 1953-1954 Naczelnik Wydziału V Departamentu IX MBP
- 1954-1954 Naczelnik Wydziału V Departamentu IV MBP
- 1955 Naczelnik Wydziału I Departamentu IV KdsBP
- 1956 Zastępca Kierownika WUdsBP w Łodzi

Płk Stanisław Mroźek

Ur. 8 listopada 1913 r. w Szreńiawie, pow. Miechów

W UB/SB w latach 1945-1975

- 1945 Sekretarz Wydziału I WUBP w Katowicach
- 1945-1946 p.o. Kierownika PUBP w Prudniku
- 1946-1948 Zastępca Szefa PUBP w Cieszyźnie
- 1948-1950 Szef PUBP w Nysie
- 1950-1953 Zastępca Szefa WUBP w Zielonej Górze
- 1953-1954 Szef WUBP w Białymstoku
- 1955 Kierownik WUdsBP w Białymstoku
- 1955-1956 Zastępca Kierownika WUdsBP w Łodzi
- 1957-1975 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB w Łodzi

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Mirosław Białek

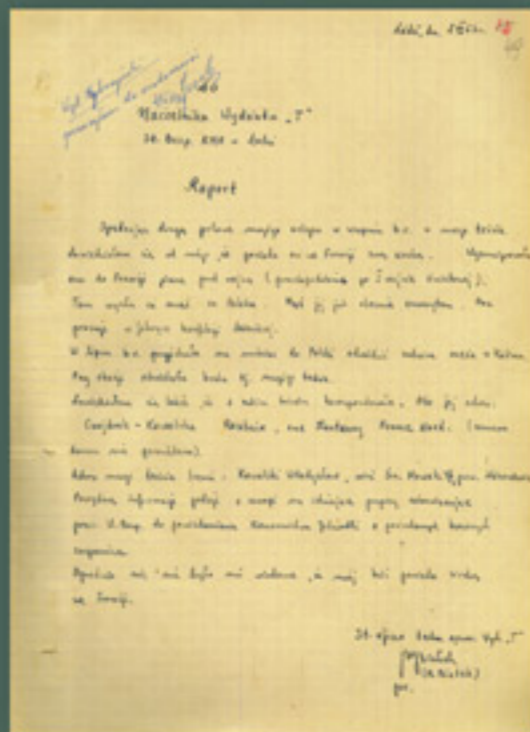
Płk Mirosław Białek

Ur. 7 lipca 1934 r. w Nowym Felicjanowie, pow. Brzeziny

W UB/SB w latach 1954-1990

- 1966-1975 Zastępca Naczelnika Wydziału „T” KM MO w Łodzi
- 1975-1990 Naczelnik Wydziału „T” KW MO/WUSW w Łodzi

„Płk Białek Mirosław bezpośrednio kieruje i nadzoruje pracę funkcjonariuszy Wydziału „T”, którzy wykorzystują techniczne źródła informacji, za pośrednictwem których mają dostęp do wiadomości o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego”.

Ryszard Przybysz

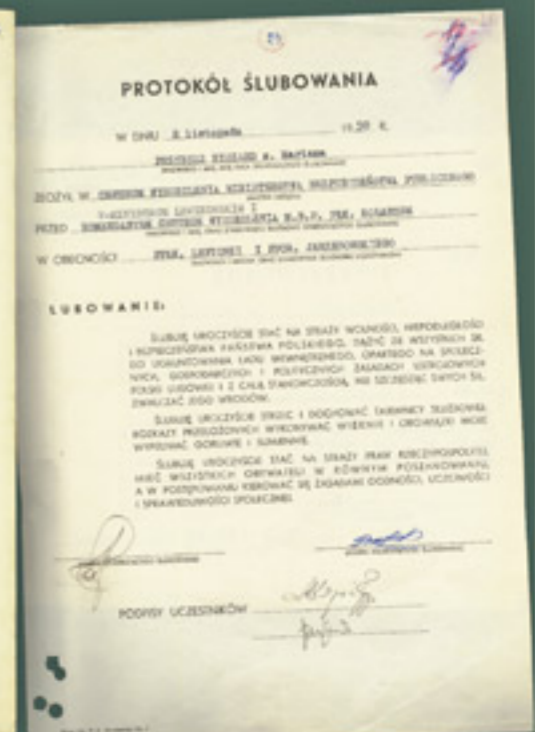
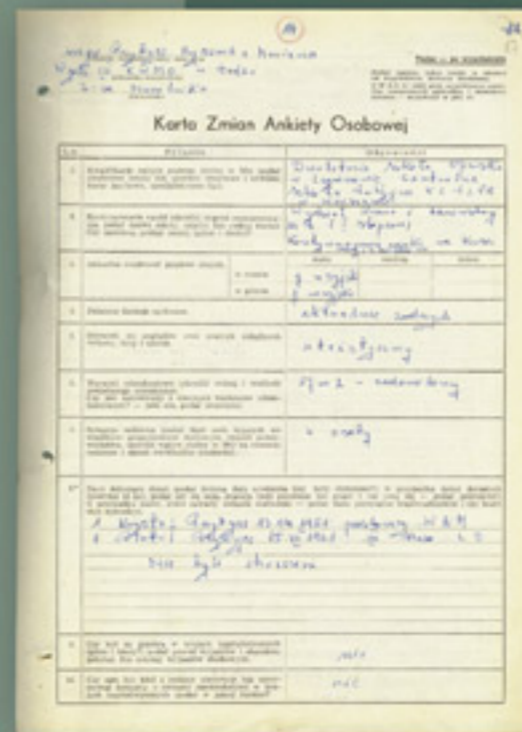
Płk Ryszard Przybysz

Ur. 22 lutego 1932 r. w Łodzi

W UB/SB w latach 1950-1990

- 1970-1980 Zastępca Naczelnika Wydziału III KM/KW MO w Łodzi
- 1980-1990 Naczelnik Wydziału „B” KW MO/WUSW w Łodzi

„[...] zajmuje w Wydziale III KW MO w Łodzi stanowisko zastępcy naczelnika. Obecnie [1980 r.] sprawuje nadzór nad etatowo największą Sekcją Wydziału, która prowadzi pracę operacyjną wokół aktywistów zorganizowanych grup antysocjalistycznych, głównie tzw. „Komitetu Samoobrony Społecznej KOR” i „Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela”. Z powierzonego zakresu obowiązków mjr R. Przybysz wywiązuje się w sposób właściwy”.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Bilski Henryk.

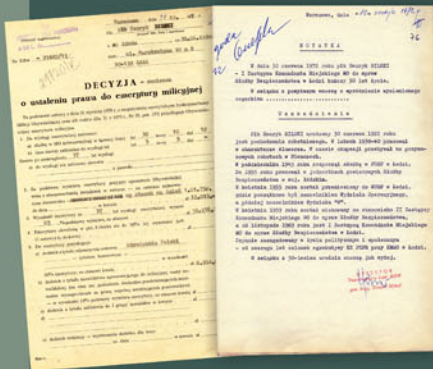
Płk Henryk Bilski

Ur. 30 stycznia 1922 r. w Łodzi

W UB/SB w latach 1945-1974

1950-1952 Zastępca Szefa PUBP w Łasku
 1952-1955 Szef PUBP/PUBABS w Łasku
 1955-1956 Naczelnik Wydziału Włókienniczego
 WUdsBP w Łodzi
 1957 Kierownik Samodzielnej Sekcji „W”
 KM MO w Łodzi
 1957-1959 Naczelnik Wydziału „W” KM MO
 w Łodzi
 1959-1969 II Zastępca Komendanta Miejskiego
 MO ds. SB w Łodzi
 1969-1974 I Zastępca Komendanta Miejskiego
 MO ds. SB w Łodzi

„W sprawach dyscypliny pracy, postawy moralnej pracowników wykazuje dużo troski, głębokiego zaniepokojenia w przypadkach pewnych uchybień ze strony funkcjonariuszy [...] - płk Bilski jako zwierzchnik i aktywny członek Partii kieruje się zasadą by Służba Bezpieczeństwa w Łodzi miała dobrą opinię w instancji partyjnej i innych ogniwach administracji państwowej.”

Płk Eugeniusz Roszkowski

Ur. 16 stycznia 1923 r.

W UB/SB w latach 1944-1971

1945 Zastępca Kierownika Wydziału
 I WUBP w Pile
 1945-1947 p.o. Kierownika PUBP w Nowogrodzie
 1947-1948 p.o. Szefa PUBP w Koszalinie
 1948-1951 Szef PUBP w Koszalinie
 1951-1953 Naczelnik Wydziału Włókienniczego
 UBP m. w Łodzi
 1954-1955 Naczelnik Wydziału Włókienniczego
 WUBP/WUdsBP w Łodzi
 1955 Starszy Inspektor Inspektoratu
 Kierownictwa WUdsBP w Łodzi
 1955-1956 Zastępca Naczelnika Wydziału I
 Departamentu I Komitetu ds. BP
 w Łodzi
 1956-1959 Zastępca Komendanta MO ds. SB w Łodzi
 1959-1964 Zastępca Dyrektora Departamentu
 II MSW

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Byk Czesław

Płk Czesław Borecki (właśc. Czesław Byk)

Ur. 6 lipca 1922 r. w Małachowie, pow. Opatów

W UB/KdsBP w latach 1945-1956
W SB w latach 1957-1971

1945 Kierownik MURP w Kielcach
1945-1946 Kierownik MURP w Radomiu
1946-1947 Szef MURP w Częstochowie
1948-1950 Zastępca Szefa WUBP w Kielcach
1950-1951 p.o. Szefa WUBP w Kielcach
1951-1954 Szef WUBP w Łodzi
1954-1955 Szef WUBP/KdsBP w Zielonej Górze
1956 Naczelnik Wydziału V Departamentu II KdsBP
1956-1957 Naczelnik Wydziału III Departamentu II MSW
1959-1962 Naczelnik Wydziału VI Departamentu III MSW
1967-1971 Zastępca Kierownika Głównego Inspektoratu MSW
W 1945 r. odznaczony Krzyżem Wirtuti Militari V kl.

Mjr Borecki w przeszłości krótko pracował jako robotnik. Od roku 1942-1945 brał czynny udział w partyzantce. Po zakończeniu wojny pozostał w oddziale na terenie kieleckim. Po wyzwoleniu bezpośrednio z oddziału partyzanckiego wstąpił do organów BP, gdzie pracował kolejno na kierowniczych stanowiskach [...]. Ostatnio ukończył sześciomiesięczny Kurs Przeszkolenia Politycznego Aktywny Kierowniczy MSB, co mu pomogło zdobyć podstawowe teoretyczne wiadomości, a których mu dotychczas brakowało. Mjr Borecki odpowiada stanowisku Szefa WUBP*.

Mikus Teodor

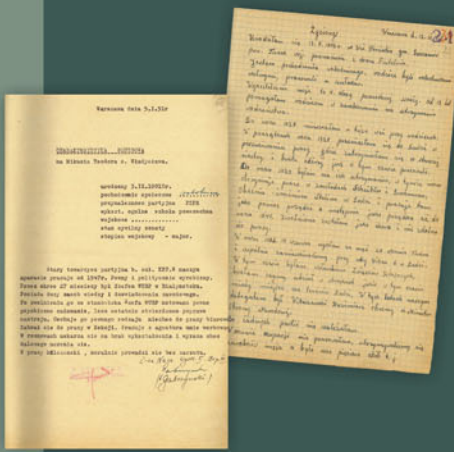
Gen. bryg. Teodor Mikus

Ur. 3 września 1910 r. w Łodzi

W UB w latach 1946-1956
W MSW w latach 1957-1973

1948-1949 Zastępca Szefa WUBP w Łodzi
1949-1951 Szef WUBP w Białymstoku
1954 Szef WUBP w Łodzi
1955-1956 Kierownik WUdsBP w Łodzi
1957-1958 Komendant MO m. Łodzi
1958-1973 Dyrektor Departamentu Kadry i Szkolenia MSW

Odnoszony odznaczeniami radzieckimi: „50 lat WCAK” w 1968 r., „Order Czerwonej Gwiazdy” w 1972 r.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

płk Czesław Chojak

Ur. 18 stycznia 1924 r. w Fabianicach

W UB/SB 1945-1990

Absolwent Kursu Kierowniczego w Centrum MBP w 1947 r.

1957	Zastępca Naczelnika Wydziału II KM MO w Łodzi
1957-1962	Zastępca Naczelnika Wydziału III KM MO w Łodzi
1975	Kierownik Inspektoratu Kierownictwa SB KM MO w Łodzi
1975- 1990	Naczelnik Wydziału III

„Bardzo bogate doświadczenie zawodowe zdobyte w ponad 40-letniej pracy na niemalże wszystkich szczeblach służby. [...] Ideowy, pracowity, zdecydowany przeciwnik wrogów ustroju i państwa. Bezkompromisowy w walce z przeciwnikami.” [Z opinii służbowej, 24 marca 1989 r.]

Ppłk Andrzej Lesner

Ur. 5 kwietnia 1941 r. w Łodzi

W SB w latach 1966-1990

Absolwent Studium Poddyplomowego ASM w Warszawie

1973-1975	Zastępca Naczelnika Wydziału Ogólnego KM MO w Łodzi
1975-1982	Zastępca Naczelnika Wydziału III KW MO w Łodzi
1982-1989	Naczelnik Wydziału III-1 KW MO/WUSW w Łodzi
1989-1990	Naczelnik Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW w Łodzi

„Szczególnie zaangażowany w problematykę ochrony środowisk młodzieżowych przed zagrożeniami. Znaczące wyniki osiąga zwłaszcza w środowiskach młodzieży akademickiej i szkół ponad-podstawowych.”

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Płk Leon Chruśliński

Ur. 5 marca 1922 r. w Łodzi

W UB/SB w latach 1947-1971

1951-1953 Szef PUBP w Łodzi
 1953-1955 Naczelnik Wydziału I WUBP/WUdsBP w Łodzi
 1955-1957 Naczelnik Wydziału II WUdsBP/KM MO w Łodzi
 1957-1959 II Zastępca Komendanta Miejskiego MO ds. SB w Łodzi
 1959-1969 I Zastępca Komendanta Miejskiego MO ds. SB w Łodzi
 1969-1971 Komendant Miejski MO ds. SB w Łodzi

„Kpt. Chruśliński politycznie uświadomiony jest bardzo dobrze i w celu pogłębienia swej świadomości ideologicznej we wrześniu 1955 r. rozpoczął naukę na Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu, z której w końcu roku zrezygnował z uwagi na wyczerpanie nerwowe.[...] Ogólnie oceniając pracę Wydziału II pod kierownictwem kpt. Chruślińskiego należy stwierdzić, że poziom pracy operacyjnej, szczególnie w II półroczu 1955 r. poprawił się. W Wydziale dokonano szeregu cennych werbników i założono nowe rozpracowania agenturalne oraz dokonano kilku realizacji za współpracę z okupantem.”

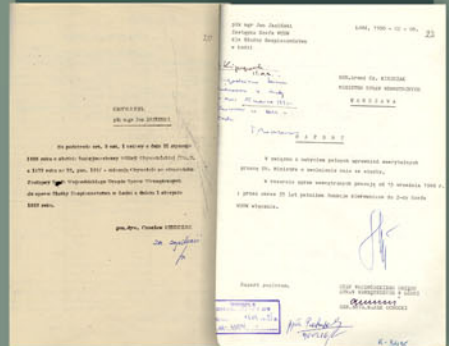
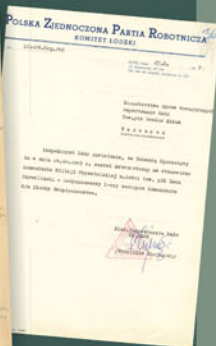
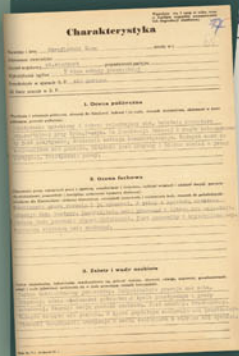
Płk Jan Jasiński

Ur. 7 czerwca 1930 r. w Sosnowcu, pow. Będzin

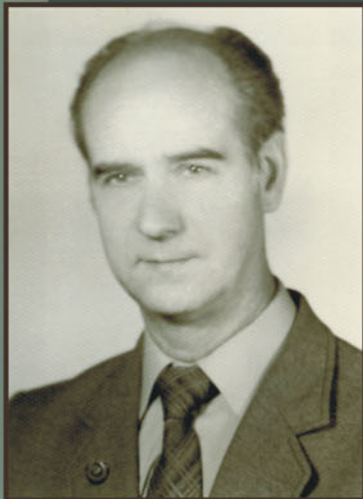
W UB/SB w latach 1949-1990

1955-1956 Zastępca Kierownika PUdsBP w Tychach
 1962-1972 Zastępca Komendanta Miejskiego MO ds. SB w Sosnowcu
 1972-1974 Zastępca Komendanta Miejskiego MO ds. SB w Katowicach
 1974-1975 I Zastępca Komendanta Miejskiego MO ds. SB w Łodzi
 1975-1990 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO/Szefa WUSW ds. SB w Łodzi

„Posiada właściwe przygotowanie do wykonywania zadań na zajmowanym stanowisku. Świadczy o tym długoletnia praca na stanowiskach kierowniczych w jednostkach terenowych, a także odpowiednie doświadczenie politycznej przygotowanie ogólne. Jest dobrym człowiekiem partii, oddziaływanie ideologiczne na podległych funkcjonariuszy.”

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Płk Jan Gałęcki

Ur. 22 sierpnia 1933 r. w Łękach Kościelnych, pow. Kutno

W UB/SB w latach 1953-1990

- 1960-1962 p.o. Zastępcy Komendanta ds. SB KM MO w Rawie Mazowieckiej
- 1963-1975 Zastępca Komendanta ds. SB KM MO w Fabianicach
- 1978-1989 Naczelnik Wydziału „W” KW MO/WUSW w Łodzi

„Szczególne osiągnięcia posiada w zakresie organizowania punktów i systemów technicznych uzyskiwania informacji operacyjnych. [...] Uczciwy, rzetelny i solidny. Wrażliwy na zło i podejmujący z nim zawsze w sposób pryncypialny walkę”.

Filiński

Płk Stefan Filipiak

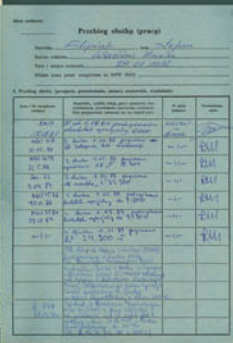
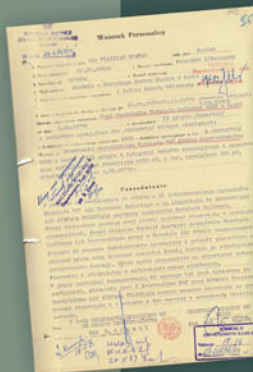
Ur. 28 stycznia 1932 r. w Pruszkowie

W UB/SB w latach 1950-1956 i 1959-1990

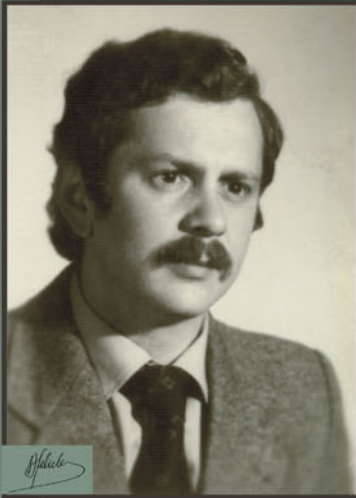
- 1970-1973 Zastępca Naczelnika Wydziału Ogólnego KW MO w Łodzi
- 1973-1990 Naczelnik Wydziału „C” KW MO/WUSW w Łodzi

„W/w za okres 30-letniej służby w organach nabył bogatego doświadczenia w problematyce Służby Bezpieczeństwa. [...] Potrafi właściwie ocenić sytuację społeczno-polityczną i wyciągnąć prawidłowe wnioski do bieżącej pracy zawodowej”.

„Znaczny wkład wniósł w organizowanie jednostek „C” w nowopowstałych województwach b. regionu województwa łódzkiego w okresie wprowadzania nowego podziału administracyjnego państwa”.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Mjr Apolinary Jakubowski

Ur. 14 listopada 1948 r. w Świnokierzu Dworskim, pow. Rawa Mazowiecka

W MO 1971
W SB w latach 1972-1990

1980-1981 Zastępca Naczelnika Wydziału Śledczego KW MO w Łodzi
1981-1990 Naczelnik Wydziału Śledczego KW MO/WUSW w Łodzi

„Wniósł istotny wkład w zapewnienie bezpieczeństwa, ładn i porządku publicznego z chwilą wprowadzenia stanu wojennego i w okresie jaki nastąpił później.”

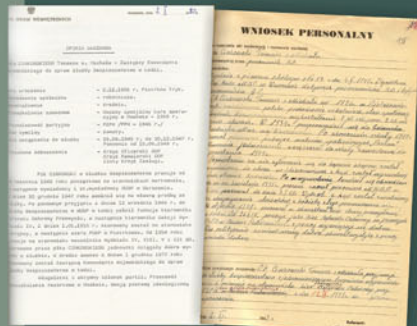
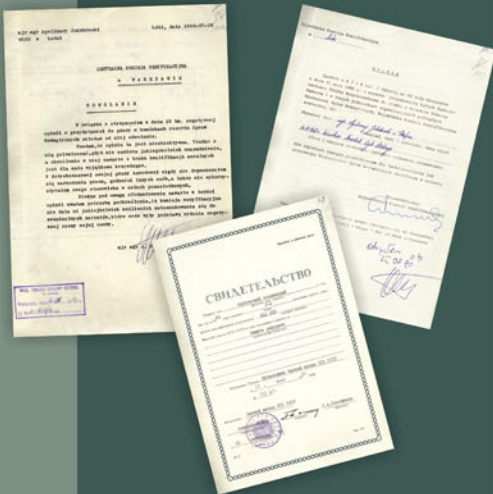
Płk Tomasz Cinkowski

Ur. 2 grudnia 1926 r. w Piotrkowie Trybunalskim

W UB/SB w latach 1945-1947 i 1949-1990

1950-1956 Kierownik Referatu Ochrony UB przy PZPB im. Juliana Marchlewskiego w Łodzi
1952-1953 Zastępca p.o. Szefa PUBP w Piotrkowie Trybunalskim
1953 Szef PUBP w Piotrkowie Trybunalskim
1953-1954 Naczelnik Wydziału IV WUBP w Łodzi
1955 Naczelnik Wydziału V WUdSBP w Łodzi
1956-1975 Naczelnik Wydziału III WUdSBP/KW MO w Łodzi
1975-1978 Naczelnik Wydziału III „A” KW MO w Łodzi
1977-1983 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB w Łodzi
1983-1990 Zastępca Szefa WUSW ds. SB w Łodzi
Absolwent rocznego specjalnego kursu operacyjnego w Szkole MGB w Moskwie w latach 1955-1956

„Problemy, którymi zajmuje się Służba Bezpieczeństwa, ma opianowane dobrze i to ratuje na efektywność pracy i dyscyplinę. [...] Jest prawdomówny, zrównoważony, koleżeńcki, odważny w wypowiedziach, ale sprawiedliwy.”

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Ryszard Nazarewicz
(Stefan)

Płk Ryszard Nazarewicz

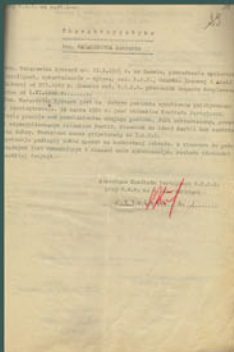
(właśc. Ryszard Raps)

Ur. 11 października 1921 r. w Lewowie

W UB/UdsBP w latach 1945-1956
W SB w latach 1956-1959

1944 Oficer ds. informacji w Sztabie III
Brygady AL im. Józefa Bema
1945 Zastępca Kierownika MUBP w Łodzi
1946-1951 Naczelnik Wydziału V WUBP w Łodzi
1951-1956 Zastępca Szefa UBP dla m. st. Warszawy

**„W początku 1946 [r.] ówczesny szef WUBP w Łodzi
płk Moczar zaproponował mi przejście do pracy
w Wydziale II, wobec zbyt wielkiej jak uważał ilości
Żydów na pracy operacyjnej. Uważałem to za niesłuszne
i krzywdzące i poprosiłem tow. dyr. Brystygier
o przeniesienie mnie, co nastąpiło.”**

Mjr Jan Gorliński

(właśc. Cezary Monderer-Lamensdorf)

Ur. 12 maja 1912 r. w Trzciny, pow. Jasło

W UB w latach 1944-1952

1944-1945 Kierownik PUBP w Mielcu
1945-1946 Zastępca kierownika WUBP w Krakowie
1947-1951 Zastępca Szefa WUBP w Lublinie
1951 Zastępca Szefa WUBP w Łodzi
1951-1952 Zastępca Szefa UBP na m. Łódź

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Płk Zenon Kiełbik

Ur. 16 stycznia 1927 r. w Łodzi

W UB/SB 1950-1980

1964-1969 Naczelnik Wydziału IV KM MO w Łodzi

1969-1975 Naczelnik Wydziału III KM MO w Łodzi

1975-1980 Naczelnik Wydziału B KM MO w Łodzi

„Płk Kiełbik sprawuje ogólny nadzór nad całokształtem działań jednostki a bezpośrednio kieruje sekcją 5 obserwacyjną i sekcją do zadań specjalnych. Jako przełożony posiada cechy organizatorskie i kierownicze. Potrafi wykorzystywać indywidualne zdolności poszczególnych pracowników.”

Mjr Zenon Tabaczkiewicz

Ur. 21 lutego 1932 r. w Łodzi

W SB 1961-1990

1980-1990 Zastępca Naczelnika Wydziału III KM MO/MUSW w Łodzi

„Pełni funkcję Z-cy Naczelnika, nadzoruje pracę sekcji w sferze kulturo-twórczej, organizuje i samodzielnie prowadzi szkolenia polityczne i zawodowe. Osiąga dobre wyniki na powierzonym mu odcinku pracy.”

„Wieloletnia służba operacyjna o nieregularnym czasie pracy pełniona zmianowo w różnych warunkach atmosferycznych oraz narażająca na częste ujemne stresy psychiczne, uniemożliwiająca racjonalne odżywianie się mogła przyczynić się do powstania schorzenia. [...] Stwierżone schorzenia ograniczają zdolność do pracy i zarobkowania co uzasadnia zaliczenie danego do trzeciej grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia i do trzeciej grupy inwalidów w związku ze służbą w MO. Inwalidztwo uznano za trwałe za względu na przekroczony przez danego wiek 55 lat.”

[Z orzeczenia Komisji Lekarskiej MSW, 12 lutego 1990 r.]

ANKIETA SPECJALNA

Przebieg choroby: ...

Wydział: ...

Imię i nazwisko: ...

Adres: ...

Opis choroby: ...

Wykres: ...

Podpis: ...

PRZEBIEG SŁUŻBY

Tabaczkiewicz Zenon

Urodzony: 21.02.1932 r. w Łodzi

Wydział: ...

Opis przebiegu służby: ...

Podpis: ...

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

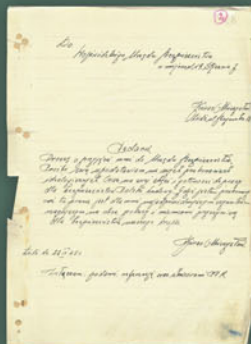
Płk Mieczysław Kieras

Ur. 14 marca 1927 r. w Łodzi

W UB/SB w latach 1947-1956 i 1957-1990

1953-1954 Zastępca Naczelnika Wydziału V UBP na m. Łódź
 1954-1956 Zastępca Naczelnika Wydziału Włókienniczego WUBP/WłókaBP w Łodzi
 1957 Zastępca Naczelnika Wydziału III KM MO w Łodzi
 1957-1959 Zastępca Naczelnika Wydziału II KM MO w Łodzi
 1959-1962 Inspektor ds. Szkolenia Operacyjnego KM MO w Łodzi
 1962-1964 Inspektor Szkolenia Zawodowego KM MO w Łodzi
 1964-1969 Zastępca Naczelnika Wydziału II KM MO w Łodzi
 1969-1989 Naczelnik Wydziału IV KM MO w Łodzi

"Szczególnie dobre wyniki uzyskuje w rozpoznawaniu i przeciwdziałaniu negatywnym inicjatywom wojowniczo nastawionej części kleru katolickiego".

Kpt.* Grzegorz Piotrowski

Ur. 23 maja 1951 r. w Łodzi

W SB w latach 1975-1984

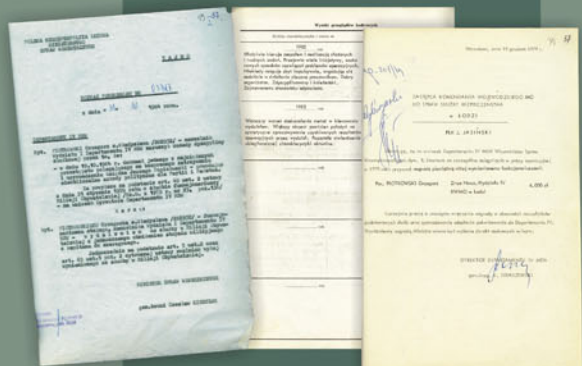
1979-1981 Zastępca Naczelnika Wydziału IV KWMO w Łodzi
 1981-1982 Zastępca Naczelnika Wydziału I Departamentu IV MSW
 1982-1983 Naczelnik Wydziału VI Departamentu IV MSW
 1983-1984 Naczelnik Wydziału I Departamentu IV MSW

19 października 1984 r. kpt. Grzegorz Piotrowski wraz z dwoma innymi funkcjonariuszami SB Waldemar Chmielewski i Leszkiem Pękala działając na widok prześladowanego mjr. Adama Pietruski przeprowadzili i szkodowali kon. Jerzego Popiełuszkę. Piotrowski został skazany na 25 lat pozbawienia wolności, odbywanie kary ukończył w 2001 r.

*1 października 1984 r. zdegradowany do stopnia szeregowego MO

"W ramach wykonywanych zadań służbowych pozyskał 4 wartościowych jednostek agenturalnych. Razem z przekazanymi mu posiada obecnie na kontakcie 9 tajnych współpracowników [...].

W pracy i w życiu osobistym prezentuje właściwą postawę moralną. Jest pracownikiem ambitnym i dynamicznym, a jednocześnie taktownym i subtelnym w środowisku pracy. [...] Wykazuje tendencje do rozszerzania i pogłębiania wiedzy i doświadczenia zawodowego, co przy aktualnej hierarchii jego zainteresowań i umiłowania pracy operacyjnej gwarantuje wzrost kwalifikacji i stwarza możliwość dalszego awansu".

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Mikształ Roman

Płk Roman Mikształ

Ur. 29 lutego 1920 r. w Bocianach, pow. Kutno

W UB/SB w latach 1947-1982

- 1950-1951 Zastępca Szefa PUPB w Łowiczu
- 1951-1953 Zastępca Naczelnika Wydziału Szkolenia WUBP w Łodzi
- 1954-1955 Zastępca Szefa PUDAEP w Łowiczu
- 1955-1957 Kierownik PUDAEP w Łowiczu
- 1957-1958 Zastępca Komendanta Powiatowego MO ds. SB w Łowiczu
- 1958-1961 Starszy Inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KM MO w Łodzi
- 1961-1975 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB w Łodzi
- 1975-1982 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB w Sieradzu

„Warszawa, dnia 29 I 1952 r

Notatka służbowa

Jest mi wiadomo, że funkcjonariusz WUBP w Łodzi tow. Mikształ Roman wziął po kryjomu słań kościelny ze swa obecna żona. O wypadku tym sam zwierzył mi się osobicie już dość dawno, lecz dokładnie daty sobie nie przypominam. Słań kościelny, o ile sobie przypominam, tow. Mikształ brał w miejscu zamieszkania jego żony [...]”.

Więcek Alfred

Tomaszewski Henryk

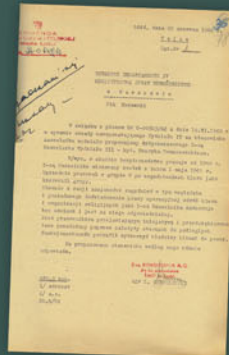
Płk Henryk Tomaszewski

Ur. 22 czerwca 1929 r. w Hancewiczach (Białoruś)

W UB/SB w latach 1949-1978

- 1955-1956 Zastępca Kierownika PUDAEP w Radomsku
- 1956 Kierownik Delegatury UdsBP w Pajęcznie
- 1961-1962 Zastępca Naczelnika Wydziału III KM MO w Łodzi
- 1962-1964 Naczelnik Wydziału IV KM MO w Łodzi
- 1964-1969 Naczelnik Wydziału III KM MO w Łodzi
- 1969-1975 Zastępca Komendanta Miejskiego MO ds. SB w Łodzi
- 1975-1978 Komendant Wojewódzki MO w Skierniewicach

„Chor. Tomaszewski Henryk na St[anowisku] Kierownika R[eferatu] O[chrony] w Wytwórni Filmów w Łodzi] wywiązując się bardzo dobrze. [...] Ostatnio ma poważne wyniki w swej pracy jak natchminastowe zlikwidowanie wrogich napisów na zakładzie pracy, których autorem jak się okazało był andersowiec werbowany przez wywiad Andersa, oraz szereg różnych spraw, które zlikwidował dzięki systematycznej pracy z agenturą] umiętnym kierowaniem nią”.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Obraz olejny

Gen. dyw. Mieczysław Moczar

(władc. Nikolaï Denko vel Diomko)

Ur. 23 grudnia 1913 r. w Łodzi

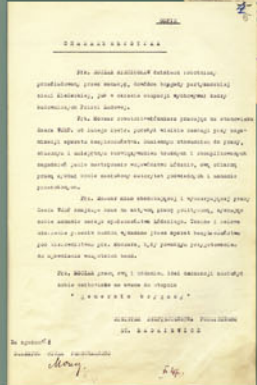
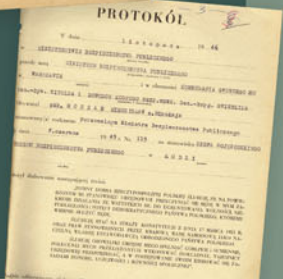
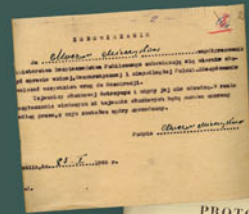
Dowódca GL w Obwodzie VI Łódzkim w latach 1942-1943
 Dowódca AL w Obwodzie II Lubelskim w 1944 r.
 W UB w latach 1945-1948
 W MSW w latach 1956-1968

- 1945 Kierownik Grupy Operacyjnej UB w woj. łódzkim
- 1945-1948 Szef WUBP w Łodzi
- 1948 Pełnomocnik ministra ds. operacyjnych MBP
- 1956 Minister Państwowych Gospodarstw Rolnych
- 1956-1964 Wiceminister Spraw Wewnętrznych
- 1964-1968 Minister Spraw Wewnętrznych
- 1964-1972 Prezes Zarządu Głównego ZBoWiD
- 1968-1971 Sekretarz KC PZPR
- 1971-1983 Prezes NIK
- 1980-1983 Prezes Rady Naczelnej ZBoWiD
- 1981-1983 Wiceprzewodniczący Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu

„Związek Radziecki jest nie tylko naszym sojusznikiem, to jest powiedzenie dla narodu. Dla nas, dla partyjniaków, Związek Radziecki jest naszą Ojczyzną, a granice nasze nie jestem w stanie dziś określić, dziś są za Berlinem, a jutro będą na Gibraltarze”

„Urodziłem się w m. Łodzi w roku 1913, 10 grudnia. W siódmym roku mego życia ojciec mój Diomko Tichon został aresztowany i osadzony w Dąbju (obóz koncentracyjny pod Krakowem), pozostałem z moją siostrzyzką, ponieważ matka umarła nam w roku 1912 w Leningradzie. [...] Po ukończeniu szkoły powszechnej pracowałem dwa i pół roku w zakładach samochodowych jako uczeń na monter samochodowego. [...] W ostatnich latach [przed wojną] pracowałem w firmie Eitingona i byłem członkiem kom.[itetu] fabrycz.[nego]. Z fabryki tej w maju 1938 roku zostałem aresztowany i w dniu 6 września 1939 r. uwolniliśmy się sami z więzienia, potem na obronie Warszawy dostałem się do niewoli 17 września 1939 roku, a w grudniu tego roku wywieziono do Zw[iązku] Radz[ieckiego] [...]. W Zw[iązku] Radz[ieckim] brałem udział we wszystkich kampaniach wyborczych. [...] We wrześniu 1940 roku zostałem przeniesiony do służby specjalnej [...]. Wojna zastała mnie na terenach okupowanych przez Niemcy”. [Z życiorysu Mieczysława Moczara napisanego w styczniu 1945 r.]

„Płk. Moczar Mieczysław działacz robotniczy przesładowany przez sanację, dowódca brygady partyzanckiej ziemi kieleckiej, już w okresie okupacji wychowywał kadry budowniczych Polski Ludowej.” [Stanisław Radkiewicz]

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Płk Kazimierz Kraupe

Ur. 30 października 1915 r. w Turku, woj. poznańskie

W MO/SB w latach 1945-1981

- 1945 Zastępca Komendanta i Referent posterunku MO w Sobótce
- 1948 Komendant posterunku MO w Ozorkowie
- 1949 Komendant posterunku MO w Chocianowie
- 1950 Komendant Powiatowy MO w Radomsku
- 1951-1952 Naczelnik Wydziału Kryminalnego KW MO w Łodzi
- 1952 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO w Łodzi
- 1953-1971 Komendant Wojewódzki MO w Łodzi
- 1971-1975 Komendant Miejski MO w Łodzi
- 1975-1981 Komendant Wojewódzki MO w Łodzi

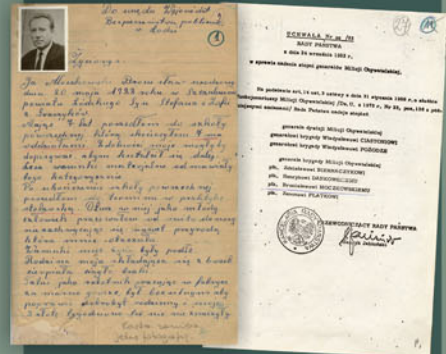
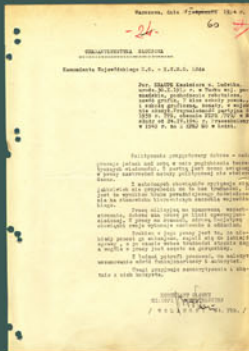
Gen. bryg. Bronisław Moczkowski

Ur. 20 maja 1922 r. w Szczukwinie, pow.Łódź

W UB/SB w latach 1945-1990

- 1949-1950 Szef Wydziału Specjalnego KW MO w Olsztynie
- 1950-1951 Naczelnik Wydziału VI KW MO w Olsztynie
- 1951-1954 Zastępca Naczelnika Wydziału I Oddziału VI KG MO
- 1954-1956 Zastępca Szefa Oddziału Kadr KG MO
- 1957-1971 Komendant Wojewódzki MO w Olsztynie
- 1971-1975 Komendant Wojewódzki MO w Łodzi
- 1975-1981 Komendant Wojewódzki MO w Piotrkowie Trybunalskim
- 1981-1989 Komendant Wojewódzki MO/Szef WUSW w Łodzi

„Charakter spokojny, zrównoważony, nie zawsze pryncypialny.[...] Dbą o stan dyscypliny i właściwie wyciąga wnioski, chociaż w niektórych sprawach daje się odczuć pewnego rodzaju tolerancyjność. Za mało interesuje się pracą służby bezpieczeństwa.[...] Wśród aktywny kierowniczego i dolowego aparatu milicyjnego zdobył sobie odpowiedni autorytet i cieszy się zaufaniem.”

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Mjr Zdzisław Mróz

Ur. 2 listopada 1905 r. w Łodzi

W UB w latach 1945-1952
W MO w latach 1952-1955

1945-1946 Zastępca Kierownika MUBP w Łodzi
1946-1948 Zastępca Szefa WUBP w Łodzi
1948 Szef WUBP w Bydgoszczy
1948-1950 Szef WUBP w Łodzi
1950-1952 Wicedyrektor Centralnego Biura Dowodów Osobistych KG MO
1952-1954 Szef Oddziału Dowodów Osobistych Centralnego Biura Dowodów Osobistych KG MO
1954-1955 Szef Oddziału Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych KG MO

„Będąc szefem otaczał się ludźmi, którzy byli pupilami gen. Moczara, wobec tego istniała w urzędzie atmosfera kumoterstwa, pracowników na niższym szczeblu ignorował, nikomu z pracowników nigdy się nie odklaniał, był bardzo dumny i zarozumiały, bardzo to źle wpływało na pracowników, ponieważ pracownicy znali jego z przed wojny i okupacji, gdyż był zwykłym robotnikiem, odczuwano się w tym czasie brak dyscypliny w urzędzie, gdyż nie zwracał na to uwagi. Przez swe zachowanie i stosunki, jakie istniały nie potrafił utrzymać autorytetu jako szef urzędu.”

Płk Teodor (Fieodor) Duda

Ur. 25 listopada 1914 r. w Cześnikach, pow. Tomaszów Lubelski

W UB w latach 1944-1952
W MO w latach 1953-1957
W WOP w latach 1957-1960

1944 Kierownik WUBP w Lublinie
1944 Oficer ds. specjalnych Resortu BP
1944-1945 Kierownik Wydziału Więzień i Obozów Resortu BP
1945-1947 Zastępca Kierownika Departamentu Zaopatrzenia MBP
1947-1948 Szef WUBP w Rzeszowie
1948-1950 Szef WUBP w Krakowie
1950-1951 Szef WUBP w Łodzi
1952-1953 Szef UB na m. Łódź
1953-1957 Zastępca Komendanta Głównego MO
1957-1960 Zastępca Szefa Zarządu II WOP

„Kiedy bandyta widząc o innych członkach bandy, o miejscu ukrycia archiwum lub magazynownictwa broń, nie chciał powyższego ujawnić, wówczas zezwala[łem] na stosowanie niekorzystnych metod śledztwa[.] my jakoś w tym Urzędzie Bezpieczeństwa, a później w Komitecie ds. Bezpieczeństwa śnił[em] śmy się z paragrafów. Kiedy ktoś tam sięgnął po kodex karny czy kodeks postępowania karnego, to mówili że w prokuraturze chcą się bawić [...] jeśli się nie mylą, to chyba od referenta na dół, do ministra na górę, taki to ogólny był u nas stosunek.”

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Płk Zbigniew Paszkowski

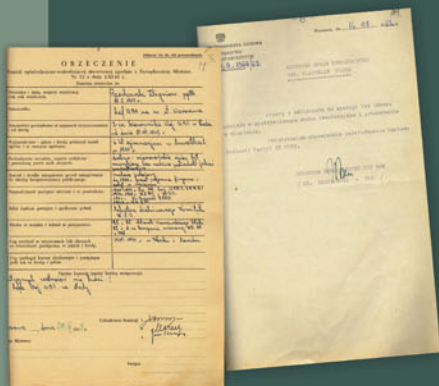
Ur. 28 lipca 1913 r. w Łodzi

W UB/SB w latach 1945-1963

1945-1946 Zastępca Kierownika WUBP w Łodzi
 1946-1952 Kierownik USP m. St. Warszawy
 1953-1954 Inspektor Inspektoratu Ministra BP
 1954 Dyrektor Biura Problematyki Rolnej (Inspektorat Miejski) MBP
 1955-1956 Sekretarz KdsBP
 1956-1963 Dyrektor Departamentu III MSW

W 1945 r. odznaczony Krzyżem Virtuti Militari IV kl.

„Od lutego 1940 r. współpracował ze związkiem Przyjaciół ZSRR. Żołnierzem Gwardii Ludowej został w 1942 r. Stopień oficerski podporucznika GL otrzymał w listopadzie 1943 r. W powstaniu warszawskim dowodził kompanią AL na Czerniakowie. Po upadku powstania został aresztowany i wywieziony do Niemiec”.

Gen. bryg. Mikołaj Krupski

Ur. 25 listopada 1919 r.

W UB w latach 1944-1956
 W MSW w latach 1957-1960, 1961-1973
 W WOP w latach 1960-1961

1944 Oficer śledczy WUBP w Białymstoku
 1944 Kierownik Sekcji VII WUBP w Białymstoku
 1945 Kierownik Grupy Operacyjnej PUPB w Łodzi
 1945 Kierownik Sekcji VIII WUBP w Łodzi
 1945 Zastępca Kierownika Wydziału I WUBP w Łodzi
 1945 Kierownik Wydziału I WUBP w Łodzi
 1946 Kierownik Wydziału VII WUBP w Łodzi
 1947-1948 Naczelnik Wydziału V WUBP w Łodzi
 1948 Zastępca Szefa WUBP w Łodzi
 1948-1950 Szef WUBP w Bydgoszczy
 1950-1953 Szef WUBP w Lublinie
 1953-1954 Wicedyrektor Departamentu III MBP
 1954 Inspektor Inspektoratu Gabinetu Ministra BP
 1954 Sekretarz Sekretariatu Wiceministra BP
 1955 Sekretarz Sekretariatu Zastępcy Przewodniczącego KdsBP
 1955-1956 Kierownik UdsBP m. st. Warszawy
 1957-1960 W dyspozycji dyrektora Departamentu Kadry i Szkolenia MSW
 1960-1961 Zastępca Szefa Zarządu Politycznego WOP
 1961-1965 Zastępca Dyrektora Departamentu I MSW
 1965-1973 Dyrektor Departamentu II MSW
 1973 Kierownik Głównego Inspektoratu MSW

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Pędzieszcak Czesław

Ppłk Czesław Pędzieszcak

Ur. 22 stycznia 1942 r. w Maciszewicach, pow. Kalisz

W SB w latach 1964-1990

- 1964-1971 Funkcjonariusz KM/KPMO w Ostrowie Wielkopolskim
- 1971-1975 Funkcjonariusz KM MO w Łodzi
- 1975-1979 Zastępca Naczelnika Wydziału III KW MO w Sieradzu
- 1979-1981 Zastępca Naczelnika Wydziału III A KW MO w Sieradzu
- 1981 Zastępca Naczelnika Wydziału III A KW MO w Łodzi
- 1981-1982 Zastępca Naczelnika Wydziału V KW MO w Łodzi
- 1982-1989 Naczelnik Wydziału V KW MO/WUSM w Łodzi
- 1989-1990 Naczelnik Wydziału Ochrony Gospodarki WUSM w Łodzi

Absolwent dziesięciomiesięcznego kursu w Wyższej Szkole KGB im. Feliksa Dzierżyńskiego w Moskwie w latach 1979-1980

„Z chwilą wprowadzenia stanu wojennego wyróżnił się prawidłowym organizowaniem działań -bezpośrednio uczestniczył w najpoważniejszych przedsięwzięciach Wydziału. Wykazał się rozwagą i pomysłowością podczas neutralizowania ugrupowań antysocjalistycznych.”

„Szczególne osiągnięcia posiada w zakresie ochrony gospodarki uspołecznionej przed zagrożeniami oraz odbudowania odrodzonego ruchu związkowego.” [Fragment opinii z 1988 r.]

Ledziński Wojciech

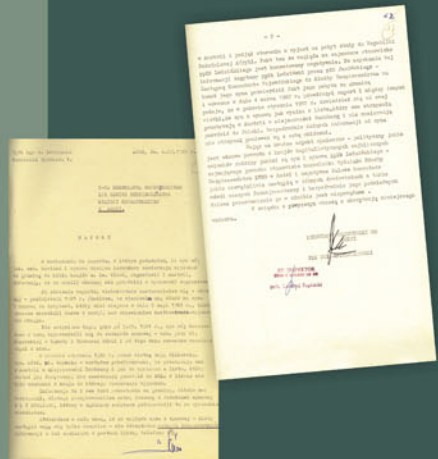
Ppłk Wojciech Ledziński

Ur. 7 listopada 1931 r. w Łodzi

W WUdsBP/SB w latach 1955-1982

- 1967-1981 Zastępca Naczelnika Wydziału II KM/KW MO w Łodzi
- 1981 Naczelnik Wydziału III A KW MO w Łodzi
- 1981-1982 Naczelnik Wydziału V KW MO w Łodzi

Absolwent dziesięciomiesięcznego kursu w Wyższej Szkole KGB im. Feliksa Dzierżyńskiego w Moskwie w latach 1975-1976

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Płk Kazimierz Pjanka

Ur. 18 marca 1930 r. w Złoczewie, pow. Sieradz

W UB/SB w latach 1953-1990

- 1957-1962 Zastępca Naczelnika Wydziału II KM MO w Łodzi
- 1962-1970 Naczelnik Wydziału II KM MO w Łodzi
- 1970 Zastępca Naczelnika Wydziału VIII Departamentu II MSW
- 1970-1971 Naczelnik Wydziału VIII Departamentu II MSW
- 1971-1975 Naczelnik Wydziału II Departamentu II MSW
- 1975-1976 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB w Pile
- 1976-1983 Komendant Wojewódzki MO w Pile
- 1983-1990 Szef WUSW w Pile

„Na uwagę zasługującą należyce sprawowana rola wychowawcza mjr. Pjanka szczególnie w odniesieniu do młodych pracowników, których w Wydziale II zatrudnionych jest stosunkowo dużo. [...] Jest pracownikiem ambitnym [...], ale jednocześnie za mało samokrytycznym, głównie wobec wzywanych słusznych uwag, stwierdzanych podczas prowadzonych badań i kontroli pracy Wydz.[alaj] II”.

Ppłk Stefan Grandys

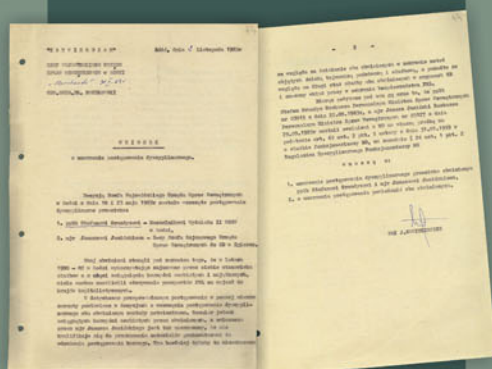
Ur. 14 kwietnia 1927 r. w Bernowie, pow. Opoczno

W UB/SB w latach 1950-1983

- 1959-1970 Zastępca Naczelnika Wydziału II KM MO w Łodzi
- 1970-1983 Naczelnik Wydziału II KM/KW MO w Łodzi
- Absolwent Kursu Doskonalenia Kadr Kierowniczych SB w Warszawie w 1971 r.

„Szczególnie w okresie trwania stanu wojennego ppłk Grandys sprostał wymogom organizacyjnym w poszerzonej problematyce Wydziału II. [...] Osobiście angażując się także w pracy operacyjnej z najważniejszymi źródłami osobowymi. Bezpośrednio uczestniczył w poważniejszych przedsięwzięciach wydziału.”

„Tak w początkowym okresie jak i nadal charakter jego służby wymagał ciągłego napięcia nerwowego i był narażony na silne stresy psychiczne”.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Ppłk Józef Krakowski

Ur. 29 czerwca 1914 r. w Rozprzy, pow. Piotrków Trybunalski

W UB w latach 1944-1948

- 1944 Zastępca Kierownika Ochrony Resortu BP
- 1945 Zastępca Kierownika WUBP w Łodzi
- 1945 Zastępca Kierownika WUBP w Gdańsku
- 1945-1948 Zastępca Kierownika/Szefa WUBP w Warszawie

"Ppłk Krakowski pracując na wspomnianym stanowisku z obowiązkami wywiązywał się dobrze, jest pracowitym, energicznym i odważnym. Za cały czas swojej pracy na stanowisku Zastępcy Szefa WUBP, a szczególnie w Warszawie ppłk Krakowski wyraźnie dawał odczuć swoje niezadowolone z zajmowanego stanowiska Zastępcy Szefa WUBP wynikające z jego wygórowanej ambicji."

Odniesienie radzieckie: Order Czerwonej Gwiazdy 1941 r., Order Wojny Narodowej I kl. 1945 r.

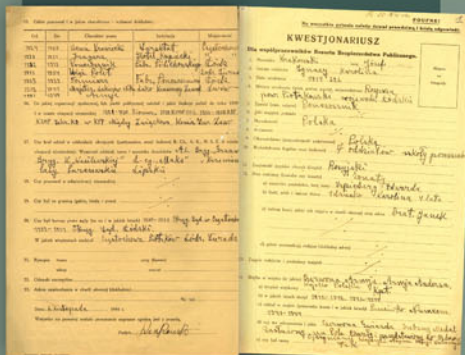

Ppłk Józef Pluta

Ur. 1 grudnia 1911 r. w Łodzi

W UB latach 1945-1954

- 1945 Zastępca PUBP w Końskich
- 1945 Zastępca Kierownika WUBP w Łodzi
- 1945-1946 Zastępca Kierownika WUBP w Katowicach
- 1946 Zastępca Kierownika WUBP w Białymstoku
- 1946 p.o. Kierownika WUBP w Białymstoku
- 1946-1947 Szef WUBP w Białymstoku
- 1947-1950 Szef WUBP w Kielcach
- 1950-1951 Naczelnik Wydziału II Departamentu III MBP
- 1951-1954 Inspektor Inspektoratu Ministra MBP

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Płk Michał Syczewski

Ur. 13 kwietnia 1926 r. w Onoszkach, pow. Nieśwież

W UB/MO w latach 1944-1987

1945	Zastępca Dowódcy Kampanii Operacyjnej WUBP w Warszawie
1947	Zastępca Szefa Wydziału Służby Śledczej KW MO w Białymstoku
1947-1949	p.o. Szefa Wydziału Służby Śledczej KW MO w Białymstoku
1949-1950	Naczelnik Wydziału Służby Śledczej KW MO w Białymstoku
1950-1952	Naczelnik Wydziału III KW MO w Szczecinie
1952	Naczelnik Wydziału IV KW MO w Szczecinie
1952-1955	Naczelnik Wydziału IV KW MO w Łodzi
1955	Zastępca Szefa Oddziału IV KG MO
1955-1957	Komendant Miejski MO w Łodzi
1957	Szef Inspektoratu Kolejowego i Zastępca Szefa Oddziału IV KG MO
1957-1964	Szef Oddziału Kolejowego KG MO
1964-1967	Szef Inspektoratu Ruchu Drogowego KG MO
1967-1974	Dyrektor Biura Prewencji i Kontroli Ruchu Drogowego KG MO
1974-1986	Dyrektor Biura Ruchu Drogowego KG MO

"W końcu 1943 r. jako 17-letni ochotnik rozpoczyna służbę wojskową w 1 Dywizji Wojska Polskiego. Przeszedł szlak bojowy od Sielc do Lublina. Walczył w składzie 3 Samodzielnego Batalionu Saperów. Po wyzwoleniu Lublina pełni służbę w Grupie Operacyjnej Głównego Zarządu Polityczno-Wychowawczego WP. W sierpniu 1944 r. skierowany został do pracy w Milicji Obywatelskiej na terenie województwa warszawskiego. Brał czynny udział w walkach z bandami i reakcyjnym podziemiem przyczyniając się do umocnienia i utrwalenia władzy ludowej."

Gen. bryg. Henryk Słabczyk

Ur. 1 stycznia 1925 r.

W MO w latach 1945-1973

1945-1947	Zastępca Komendanta Posterunku w Tezycy, pow. Miechów
1950	Zastępca Komendanta Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszkożenia MO w Słupsku
1953-1954	Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach
1954-1958	Komendant Ośrodka Centrum Wyszkożenia MO w Słupsku
1958-1965	Komendant Miejski MO w Łodzi
1965-1969	Komendant MO m.st. Warszawy
1969-1973	Podsekretarz Stanu w MSW

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Płk Leszek Szmidt

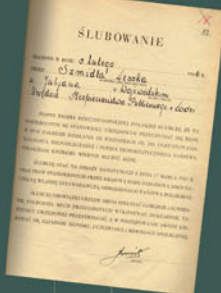
Ur. 31 stycznia 1915 r. w Łodzi

W UB/KdsBP w latach 1945-1956
W MSW w latach 1957-1967
W WP w latach 1969-1970

1945-1947 Naczelnik Wydziału V WUBP w Łodzi
1947-1948 Szef PUBP w Łodzi
1948-1950 Zastępca Szefa WUBP w Łodzi
1950-1951 Zastępca Naczelnika Wydziału III Departamentu VII MBP
1951-1955 Zastępca Naczelnika Wydziału I Departamentu VII MBP/KdsBP
1955 Naczelnik Wydziału I Departamentu VII KdsBP
1955-1956 Oddelegowany do JW 2000 „M” i skierowany do Wietnamu Północnego
1957 Naczelnik Wydziału I Departamentu I MSW
1957-1961 Naczelnik Wydziału II Departamentu I MSW
1962-1964 Zastępca Dyrektora Departamentu II MSW
1964-1966 Oddelegowany do Chin na stanowisko I sekretarza Ambasady PRL w Pekinie
1966-1967 Zastępca Dyrektora Zarządu Administracyjno-Gospodarczego MSW

„[...] Utrudniała mi pracę egzystyczny charakter i stąd wynikające trudności w ułożeniu bezpośredniego, partyjnego stosunku do podwładnych, od których chciałbym wiele wymagać a nie potrafi wychowywać, wczuć specyfiki pracy [...]”

Płk Szmidt posiada duże doświadczenie i praktykę operacyjną, którą nabył pracując na odpowiedzialnych stanowiskach w terenie i Centrali. Jest pracownikiem samodzielny i dużej inicjatywy i pomysłowości. Do wykonywania stawianych przed nim zadań podchodzi z całą powagą i odpowiedzialnością. [...]”

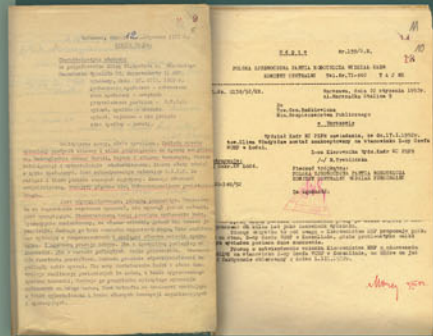

Płk Władysław Imiołek-Sliwa

Ur. 12 sierpnia 1919 r. w Dziewiętzcach, pow. Miechów

W UB/UsdBP w latach 1944-1956
W SB w latach 1956-1976

1944-1945 Kierownik WUBP w Rzeszowie
1945 Kierownik WUBP w Krakowie
1945 Kierownik Grupy Operacyjnej Okręg Dolny Śląsk (Wrocław)
1946-1948 Kierownik Wydziału III Departamentu VII MBP
1948 Naczelnik Wydziału II Departamentu I MBP
1951-1952 Zastępca Szefa WUBP w Łodzi
1952-1953 Zastępca p.o. Szefa WUBP w Koszalinie
1955 Zastępca p.o. Kierownika WUdsBP w Koszalinie
1956 Zastępca Kierownika WUdsBP w Warszawie
1957-1958 Dyżurny operacyjny w Gabinetie Ministra Spraw Wewnętrznych
1958-1962 Inspektor w Kierownictwie Biura „T” SB
1962-1963 Inspektor Departamentu I MSW
1963-1965 Naczelnik Wydziału Ogólnego Zarządu Administracyjno-Gospodarczego MSW
1965-1976 Naczelnik Wydziału Gospodarki Mieszaniowej Zarządu Administracyjno-Gospodarczego MSW

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Mjr Jan (od 1950 r. Witold) Żelazko

Ur. 23 listopada 1922 r. w Karzowie, pow. Warszawa

W UB/KdsBP/MSW w latach 1945-1957

1945-1946 p.o. Zastępcy Kierownika PUBP w Ostrołęce
 1946 Zastępca Kierownika PUBP w Ostrołęce
 1946-1948 p.o. Szefa PUBP w Ostrołęce
 1949-1950 Zastępca Naczelnika Wydziału III WUBP w Warszawie
 1950-1951 Naczelnik Wydziału III WUBP w Warszawie
 1953-1954 Zastępca Szefa WUBP w Łodzi
 1955-1957 Zastępca Naczelnika Wydziału III Departamentu II KdsBP/MSW

„Na stanowisko Z-cy Szefa tut. Urzędu [WUBP w Łodzi] przyszedł w czerwcu b.r. [1953] Z nałożonych nań obowiązków służbowych wywiązuje się zadawalniająco. W stosunkowo krótkim czasie opanował całokształt pracy Wydziałów, którymi bezpośrednio kieruje (I, II, III, XI, Wzięciaństwo, Finansowy), jak również szybko przyswaja sobie całokształt pracy Urzędu. [...] Posiada perspektywę wzrostu po nabraniu większego doświadczenia w kierowaniu Jednostką w skali WUBP”.

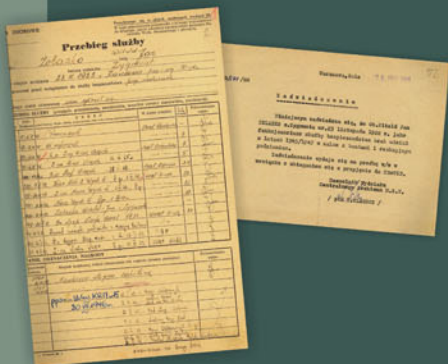
Płk Mieczysław Stanisławski

Ur. 5 marca 1926 r. w Warszawie

W UB/SB w latach 1945-1971

1949-1950 p.o. Zastępcy szefa PUBP w Mrągowie
 1950-1951 Szef PUBP w Mrągowie
 1951-1953 Naczelnik Wydziału IV WUBP w Olsztynie
 1953-1954 Zastępca Szefa WUBP w Łodzi
 1954-1955 Zastępca Szefa WUBP/WUdsBP w Łodzi
 1955-1956 Zastępca Kierownika WUdsBP w Łodzi
 1957-1966 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB w Kielcach
 1966-1969 Komendant Wojewódzki MO we Wrocławiu

„Płk Stanisławski Mieczysław w resorcie MSW (MBP) pracuje od dnia 15 czerwca 1945 roku do chwili obecnej. Służba [...] wymaga od pracownika ciągłego napięcia umysłowego i nerwowego, uniemożliwia regularne odżywianie się, jak również nie ogranicza się w czasie do ustawowego dnia pracy”.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Służby bezpieczeństwa w państwach, które znalazły się w sowieckiej strefie wpływów miały pełnić rolę tarczy i miecza partii komunistycznych. Wszędzie tam, gdzie Józef Stalin instalował podporządkowane ZSRS rządy komunistów, organizowano pod nadzorem sowieckim aparat bezpieczeństwa.

W okresie „utrwalania władzy ludowej” na ziemiach polskich Urząd Bezpieczeństwa (UB) wspierany przez Narodnyj Komissariat Wnucziennych Dieł (NKWD), Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego (KBW) i „ludowe” Wojsko Polskie zwalczał podziemie zbrojne, likwidował opozycję polityczną, a później poprzez stałą inwigilację społeczeństwa i terror utrzymywał obywateli w posłuszeństwie. Dziesiątki tysięcy żołnierzy Armii Krajowej i innych formacji zbrojnych, członków konspiracji cywilnej, działaczy demokratycznych partii politycznych, zostało poddanych represjom. Przez katownie UB przeszły tysiące Polaków - wielu zamęczono w czasie śledztw .

Pierwsi funkcjonariusze „bezpieki” wywodzili się z pepeerowskiej Gwardii Ludowej i Armii Ludowej, armii polskiej utworzonej w ZSRS, osób przeszkolonych przez NKWD. Byli to zaufani ludzie Moskwy, przeważnie agenci sowieccy. Najbardziej wpływową grupę stanowili funkcjonariusze NKWD oddelegowani do Polski w charakterze doradców i nadzorców polskich towarzyszy.

W Polsce Urząd Bezpieczeństwa został włączony w struktury administracji państwowej. Już w utworzonym w Moskwie w 1944 r. Polskim Komitecie Wyzwolenia Narodowego (PKWN) wśród 13 resortów znalazł się Resort Bezpieczeństwa Publicznego (od 1945 r. do 1954 r. Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego- MBP). Na jego czele stanął Stanisław Radkiewicz. Na wyzwolonych spod okupacji niemieckiej terenach zaczęły powstawać wojewódzkie, powiatowe i miejskie Urzędy Bezpieczeństwa Publicznego (WUBP, PUBP i MUBP). Również w ważniejszych zakładach pracy organizowano placówki UB - Referaty Ochrony.

20 stycznia 1945 r. do Łodzi przybyła specjalna grupa operacyjna licząca 84 osoby, którą kierował dowódca AL w Obwodzie Lubelskim, łodzianin, płk Mieczysław Moczar „Mietek”. On też został pierwszym szefem WUBP w Łodzi - funkcję tę pełnił do 1948 r. Znamienne, że na siedzibę UB wybrano gmach przy ul. Anstadta, w którym w czasie okupacji niemieckiej mieściło się gestapo. W 1948 r. w WUBP w Łodzi zatrudnionych było prawie 600 (w 1954 r. - 1105) osób, w urzędach powiatowych pracowało łącznie około 500 (w 1954 r. - 640) osób. Byli to zarówno funkcjonariusze operacyjni jak i pracownicy kontraktowi tzn. sekretarki, sprzątaczkę itp.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Struktura organizacyjna UB na szczeblu wojewódzkim wyglądała następująco (wymieniono ważniejsze jednostki z uwzględnieniem zmian nomenklatury):

- Wydział I (kontrwywiad)
- Wydział II (ewidencja, łączność, fotografia i daktyloskopia)
- Wydział do Walki z Bandytyzmem
- Wydział III (obserwacja i wywiad)
- Wydział IV (kolejnictwo)
- Wydział V/Wydział XI/Wydział VI (duchowieństwo i organizacje społeczno-polityczne)
- Wydział Śledczy/Wydział VII
- Wydział Więzień i Obozów/Więziennictwa
- Wydział Włókienniczy
- Wydział IX
- Wydział X
- Wydział Personalny/Kadr/Kadr i Szkolenia

Decyzje o obsadzie najważniejszych stanowisk w służbie bezpieczeństwa podejmowały władze Polskiej Partii Robotniczej/Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Formalnie podporządkowana partii, w latach stalinizmu „bezpieka” wymknęła się spod jej kontroli. Funkcjonujący w latach 1951-1954 r. X Departament MBP, którym kierował płk Anatol Fejgin, zajmował się inwigilacją członków PZPR. W rezultacie tych działań w okresie „błędów i wypaczeń” niektórzy jej członkowie sami stali się ofiarami stworzonej przez siebie policji politycznej. Aresztowano m. in. Władysława Gomuikę „Wiesława” i innych zwolenników tzw. „odchylenia prawicowo-nacjonalistycznego”. Moczar, również zaliczony do tej grupy, co prawda uniknął aresztowania, ale został odsunięty na boczny tor. Zmuszono go ponadto do odcięcia się od „Wiesława” i złożenia upokarzającej samokrytyki. To wtedy padło słynne zdanie: „Związek Radziecki jest nie tylko naszym sojusznikiem, to jest powiedzenie dla narodu. Dla nas, dla partyjniaków, Związek Radziecki jest naszą Ojczyzną, a granice nasze nie jestem w stanie dziś określić, dziś są za Berlinem, a jutro będą na Gibraltarze”.

Pod tą deklaracją Moczara, której ponoć później się wstydził, mógłby się podpisać niejeden członek partii czy funkcjonariusz aparatu bezpieczeństwa. Zresztą nie słowami, ale czynami udowadniali, komu wiernie służą.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

Zapewne tylko dlatego, że „bezpieka” uderzyła w ludzi, którzy wrócili do władzy po śmierci Stalina, stało się możliwe pociągnięcie do odpowiedzialności przynajmniej niektórych jej funkcjonariuszy. Komisje partyjne przeprowadziły weryfikacje jej szeregów, a przed sądami stanęli tacy decydenci MBP, jak Anatol Fejgin, Józef Różański i Roman Romkowski. Większość z tych pracowników byłego MBP, których zwolniono w ramach reorganizacji, nie poniosła jednak poważniejszych konsekwencji swojej zbrodniczej działalności, władze zadbały o znalezienie dla nich nowych miejsc pracy poza resortem.

W grudniu 1954 r. zlikwidowano Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, w jego miejsce powstały dwa resorty: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW) i Komitet ds. Bezpieczeństwa Publicznego (KdsBP). W 1956 r. nowe kierownictwo PZPR na czele z Władysławem Gomułką przeprowadziło dalsze zmiany. Zlikwidowano KdsBP, a aparat bezpieczeństwa „ukryto” przed społeczeństwem w zreorganizowanym MSW. Wyjechali sowieccy doradcy. Do łask powrócił gen. Moczar, Gomułka wybaczył mu zdradę i powierzył stanowisko wiceministra spraw wewnętrznych. W latach 1964-1968 „Mietek” był szefem tego resortu.

Po krótkiej przerwie „bezpieka” zaczęła odzyskiwać siły. Powiększono szeregi Służby Bezpieczeństwa (SB), odbudowywano sieć agentury. W 1953 r. UB miał w całym kraju ponad 85 tys. tajnych współpracowników. W okresie odwilży liczba agentów zmalała do 10 tys., ale od drugiej połowy lat 60. nastąpił jej wzrost, związany najpierw z eskalacją konfliktu z Kościołem, a później wydarzeniami lat 1968, 1970, 1976, 1980-1981. W 1974 r. pionierzy operacyjne SB (tj. II, III i IV) miały prawie 22 tys. tajnych współpracowników, w 1980 r. - 30 899, w 1981 r. - 35 265, w 1982 r. - 45 486, w 1983 r. - 55 627, w 1984 r. - 69 661. Według szacunkowych obliczeń, nim w 1990 r. rozwiązano Służbę Bezpieczeństwa, doszło do „pobicia rekordu” z 1953 r.

W Łodzi i woj. łódzkim liczba tajnych współpracowników pionierzy operacyjnych SB wynosiła: w 1953 r. - 5145, w 1974 r. - 1315, w 1980 r. - 1169, w 1981 r. - 1181, w 1982 r. - 1368, w 1983 r. - 1498, w 1984 r. - 1769.

TWARZE ŁÓDZKIEJ BEZPIEKI

W latach 1957-1983 w strukturach wojewódzkich komend Milicji Obywatelskiej funkcjonowały następujące wydziały Służby Bezpieczeństwa:

- Wydział II (kontrywiad)
- Wydział III (walka z działalnością antypaństwową)
- Wydział III A/V (ochrona gospodarki narodowej)
- Wydział IV (Kościoły i związki wyznaniowe)
- Wydział „A” (szyfry)
- Wydział „B” (obserwacja operacyjna)
- Wydział „C” (ewidencja operacyjna)
- Wydział „T” (technika operacyjna)
- Wydział „W” (perlustracja korespondencji)
- Wydział Paszportowy
- Wydział Śledczy

W komendach powiatowych Milicji Obywatelskiej utworzono Referaty ds. SB: Służba Bezpieczeństwa podlegała w Komendach Wojewódzkich (KW) i Komendach Powiatowych (KP) MO zastępcom komendantów ds. Bezpieczeństwa. W 1975 r. w związku z reformą administracyjną kraju zlikwidowano komendy powiatowe.

W 1983 r. w miejsce komend powstały Wojewódzkie i Rejonowe/Miejskie Urzędy Spraw Wewnętrznych (WUSW, RUSW i MUSW). Ten stan przetrwał do 1990 r. Stan etatowy SB w woj. łódzkim w latach 1975-1984 wyglądał następująco: w 1975 r. - 419, w 1980 r. - 459, w 1981 r. - 472, w 1982 r. - 597, w 1984 r. - 595 (WUSW) i 65 (RUSW).

Pomimo ciągłej rozbudowy struktur i kadr oraz doskonaleniu metod pracy „bezpiece” nie udało się na stałe obezwładnić oporu obywateli. Nie udało się zapobiec wybuchom wielu protestów przeciwko władzy (1956 r., 1968 r., 1970) i powstaniu opozycji politycznej (Komitet Obrony Robotników, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela, Konfederacja Polski Niepodległej i Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”).

Służbę Bezpieczeństwa rozwiązano w 1990 r. Jednak wielu jej funkcjonariuszy, po pozytywnej weryfikacji, trafiło do Urzędu Ochrony Państwa i Policji. Demokratyczne państwo, nie mając wykwalifikowanych kadr, zatrudniło ludzi, którzy do niedawna z urzędu byli jego przeciwnikami.

Skutki 45 lat działalności „bezpieki” są odczuwalne do dziś: kwestia pociągnięcia do odpowiedzialności karnej jej funkcjonariuszy i ujawnienia agentury stała się jednym z najbardziej palących tematów debaty publicznej.